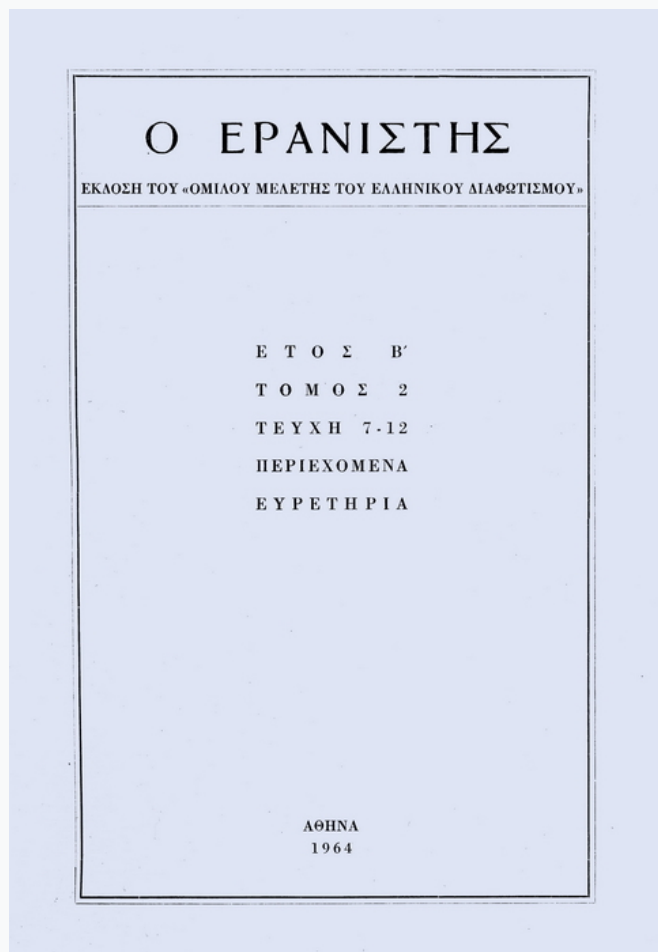

The Gleaner

Vol 2 (1964)

Εκδόσεις ή ευρετήρια;

Κ. Θ. Δημαράς

doi: [10.12681/er.10564](https://doi.org/10.12681/er.10564)

Copyright © 2016, Κ. Θ. Δημαράς

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Δημαράς Κ. Θ. (2016). Εκδόσεις ή ευρετήρια;. *The Gleaner*, 2, 80. <https://doi.org/10.12681/er.10564>

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ἢ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ;

Τὸ πρότιστο ζήτημα εἶναι, βέβαια, ἡ προαγωγή τοῦ κάθε λογῆς ἀρχεῖου ὕλικου πρὸς τὴν δημοσιότητα. Ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτὴν, εἴτε σὲ ἐκδόσεις προβαίνουμε εἴτε σὲ εὐρετηριάσεις, σκέπτεται κανεὶς περιπτώσεις ὅπου τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ ἴδιο: κοινολογοῦμε στοὺς ἐνδιαφερομένους τὴν παρουσία καὶ τὸ περιεχόμενον συγκεκριμένης ἀρχεῖου ὕλης. Ἀλλὰ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ἐπεμβαίνουν ἄλλες σειρὲς σκέψεων, ἔτσι ὥστε ἡ ἀρχεῖου κατάφαση νὰ χρωματίζεται πρὸς τὴν μία ἢ τὴν ἄλλη κατεύθυνση: προκειμένου γιὰ κείμενα ἀνέκδοτα ποὺ ἀνήκουν σὲ ἀρχεῖο ἀλλὰ ποὺ παρουσιάζουν φιλολογικὴ ποιότητα ἄσχετα ἀπὸ τὴν πληροφόρηση, ἐπιβάλλεται, χωρὶς ἀμφιβολία, ἡ ἐκδοσὴ τίποτε στὴν περίπτωσιν αὐτὴν δὲν μπορεῖ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν αὐτοψία τοῦ ἀναγνώστη. Ἀντίθετα, προκειμένου γιὰ καθαρῶς πληροφοριακὰς πηγὰς, ἀρχίζει νὰ ἀμφιβάλλει κανεὶς.

Ἐπὶ τὴν ἕξιν καὶ ὁ πειρασμὸς τῆς τελειότητος, μὲ ὅλους τοὺς κινδύνους τοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ροπὴ πρὸς τὴν ἀδράνεια, ἕνας ρυθμὸς κληροδοτημένος ἀπὸ τὴν προ-φωτογραφικὴ ἐποχὴ ὑπάρχει ἀκόμη ἡ δικαιολογημένη φιλοδοξία τῶν δημοσιεύσεων, ἡ ὁποία ἐλάχιστα ἐξυπηρετεῖται ἀπὸ τὴν εὐρετηριάσιν. Ὡστόσο ἐμπρὸς σὲ ἕνα σεβασμὸ μνημεῖο, καθὼς εἶναι οἱ τόμοι τῶν Ἀρχείων ὅσους ἐξέδωσε ὁ Α. Λιγνός, ἀναλογίζεται κανεὶς πόσο πιὸ ἐξυπηρετικὴ γιὰ τὴν ἐπιστήμη μας θὰ εἶταν ἡ εὐρετηρίασιν τοῦ κολοσιαίου αὐτοῦ ὕλικου, ποῦ, ἄλλωστε, ὅπως εἶταν ἐπόμενον, ἔμεινε σὲ μεγάλο μέρος ἀνέκδοτον καὶ ἄγνωστο.

Στὴν Δύση, σὲ χῶρες ἀρχεῖα πιὸ προηγμένα ἀπὸ τὴν δικήν μας, κανόνας εἶναι ἡ εὐρετηρίασιν τῶν ἀρχείων, καὶ μόνον σὲ ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις προγραμματίζεται ἡ ἐκδόσιν τους. Ὁ κανόνας αὐτὸς πρόσφατα διαμορφώθηκε, χωρὶς οὔτε κἀν αὐτὸς νὰ ἐφαρμόζεται πάντοτε, γιὰτὶ ἡ πληθώρα τῶν τεκμηρίων δυσκολεύει τὰ πράγματα. Σ' ἐμᾶς, ὅπου ἐπείγει ἡ ὀλοκλήρωσιν τῆς ἀπογραφῆς τῶν ἀνεκδότων, καὶ συχνὰ ἀθησαύριστων, γραπτῶν κειμηλίων, φαίνεται ὅτι θὰ εἶταν σκόπιμον νὰ ἀρχίσουμε μὲ σπουδὴ τὴν εὐρετηρίασιν ὅλων τῶν ἀρχείων μας, δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν, ἔργο πραγματοποιησίμου μὲ τὴν οἰκονομικὰς καὶ ἀνθρώπινες δυνάμεις τὴν ὁποῖαν διαθέτουμε, μέσα σὲ ὅπωςδήποτε εὐλογικὰς χρονικὰς προθεσμίας.

Κ. Θ. Δ.

Τὸ τεῦχος αὐτὸ ἐπιμελήθηκε ὁ ἐταῖρος τοῦ Ὁμίλου Β. Π. Παναγιωτόπουλος